

PATĒRĒTĀJU STRĪDU RISINĀŠANAS KOMISIJA

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts pasts@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

Patērētājam

Sabiedrībai

LĒMUMS par strīdu Rīgā

2022.gada 14.februārī

Nr.25-psrk

Patērētāju strīdu risināšanas komisija (turpmāk – Komisija) šādā sastāvā:

Komisijas priekšsēdētāja: M.Vētra

Komisijas locekļi: A.Vanags kā patērētāju interešu pārstāvis un A.Saltikova kā komersantu interešu pārstāve

izskatīja rakstveida procesā strīdu starp patērētāju un sabiedrību saistībā ar iegādāto motociklu.

No patērētāja iesnieguma Komisijai un tam pievienoto dokumentu kopijām izriet, ka patērētājs iegādājās motociklu 2021.gada 19.janvārī, samaksājot 500,00 EUR. Līdz pavasarim patērētājs novietoja kāpņu telpā. Apskatot motociklu 2021.gada 16.aprīlī, patērētājs atklāja nelielus rūsas plankumus uz tā stūres, priekšējās dakšas un izpūtēja. Tad patērētājs pārvietoja motociklu uz pagalmu, novietoja to blakus elektroskūterim, aplājot ar plēves pārsegu. Pēc mēneša, apskatot motociklu vēlreiz, patērētājs konstatēja, ka tam ir sarūsējušas gandrīz visas detaļas, bet blakus novietotajam elektroskūterim nav rūsas plankumu. Patērētājs rakstīja sabiedrībai, aicinot risināt radušos situāciju, bet sabiedrība norādīja, ka patērētājs nav ievērojis motocikla glabāšanas noteikumus. Sabiedrība vērsa uzmanību, ka pievienotajās fotogrāfijās redzams, ka motocikls tika uzglabāts zem plēves, kādēļ radās metāla korozija (zem plēves sakrājās kondensāts un bija augsts mitrums). Lai uzglabātu motociklu, patērētājam bija jāizmanto īpašs aizsargapvalks, kas aizsargā motociklu no nokrišņiem un saules, un tajā pašā laikā tas izlaiž gaisu (gaiss cirkulē zem aizsargapvalka un kondensāts nesakrājas). Lietošanas noteikumus saņem katrs pircējs un tajos ir skaidras norādes par konkrēto transporta līdzekli.

Sabiedrība apgalvoja, ka pirms mototehnikas pārdošanas pārdevējs visu paskaidro, sniedz pircējam interesējošu informāciju par produktu. Sabiedrības skaidrojumam pievienota ekspluatācijas instrukcija un motocikla fotogrāfija, kur tas pārklāts ar polietilēna plēvi.

Iesniegumā Komisijai patērētājs prasa, lai sabiedrība atmaksā naudu par motociklu. Sabiedrība, atbildot uz Patērētāju tiesību aizsardzības centra pieprasījumu sniegt skaidrojumu par patērētāja iesniegumā Komisijai minēto, norāda, ka nepiekrīt izpildīt patērētāja prasību.

Komisija, izvērtējot lietā esošos materiālus kopsakarā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (turpmāk – PTAL) regulējumu, secina, ka patērētāja prasība ir noraidāma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Komisija norāda, ka saskaņā ar PTAL 17.panta pirmās daļas 1.punktu pirms līguma noslēgšanas pārdevējam jāsniedz patērētājam informācija par preces galvenajām īpašībām, ja vien šī informācija jau nepārprotami neizriet no konteksta. Informācija par apstākļiem, kādos prece jāuzglabā, arī atzīstama par informāciju, kas attiecas uz preces galvenajām īpašībām.

Tādējādi informācija par motocikla uzglabāšanas apstākļiem sabiedrībai bija jāsniedz patērētājam pirms pirkuma līguma noslēgšanas, ja vien šī informācija jau nepārprotami neizrietēja no konteksta.

Komisija vērš uzmanību, ka, uzglabājot preces, kuru daļas gatavotas no metāla, jāņem vērā metāla dabiska īpašība, ka tas mitrumā korodē (sarūsē). Šis process ir dabisks un noteiktos apstākļos nav novēršams. Pavasarī Latvijā ir ar pastiprinātu gaisa mitrumu, kā arī krasu dienas un nakts temperatūras atšķirību. Šo faktoru kopsakarā veidojas kondensāts, kas pastiprina metāla korodēšanu.

Komisija secina, ka informācija par motocikla iespējamu rūsēšanu un tādējādi nepieciešamību uzglabāt motociklu apstākļos, kur uz motociklu neiedarbojas mitrums (tai skaitā kondensāts), nepārprotami izriet no konteksta, jo patērētāja iegādātais motocikls ir izgatavots no metāla.

Izvērtējot strīda apstākļus, Komisija ņem vērā "vidusmēra patērētāja" kritēriju, kuru izstrādājusi Eiropas Savienības Tiesa, proti, vidusmēra patērētājs ir "pietiekami labi informēts, kā arī pietiekami vērīgs un piesardzīgs".

No minētā izriet, ka, arī nesaņemot no sabiedrības speciālu informāciju par motocikla uzglabāšanas noteikumiem, vidusmēra patērētājam ir jābūt pietiekami informētam, vērīgam un piesardzīgam, lai uzglabātu motociklu tādos apstākļos, kas neveicina motocikla metāla daļu korodēšanu.

Komisija konstatē, ka iesniegumam pievienotajās fotogrāfijās redzams, ka patērētājs uzglabājis motociklu zem plēves. Patērētājs šo faktu ir apliecinājis arī iesniegumā. Komisija vērš uzmanību, ka zem plēves izveidojies kondensāts ir īpaši izteikts, jo tur kondensātam ir mazāka iespēja iztvaikot un nožūt. Komisija secina, ka patērētājs ir uzglabājis motociklu, neievērojot no metāla izgatavotu preču uzglabāšanas prasības. Tādējādi motocikla metāla daļu korodēšana notika nepareizas uzglabāšanas dēļ un Komisijai nav pamata atzīt, ka motocikls neatbilst līguma noteikumiem.

Attiecībā uz patērētāja norādi, ka motociklam blakus esošais elektroskūteris nav sarūsējis, Komisija norāda, ka ražošanas procesā dažādu iekārtu metāla daļas tiek pārklātas ar speciālu pretkorozijas aizsargslāni. Jo dārgāks (biezāks) aizsargslānis tiek izmantots, jo metāla daļa lēnāk padodas korozijai. Patērētāja motocikls iegādāts par salīdzinoši zemu cenu, tāpēc pretkorozijas aizsargslānis ir zemākas kvalitātes un korozija norit straujāk. Komisija norāda, ka tās rīcībā nav informācijas par materiālu, no kāda izgatavots motociklam blakus novietotais elektroskūteris, kāds aizsargslānis izmantots metāla detaļām, tāpēc nav iespējams salīdzināt abu transportlīdzekļu korodēšanu. Komisija vērš uzmanību, ka samērā bieži daudzas elektroskūteru daļas ir izgatavotas no plastmasas, nevis no metāla. Vienlaikus, izvērtējot patērētāja iesniegtos fotoattēlus, Komisija konstatē, ka arī elektroskūterim vietumis ir redzamas korozijas pazīmes (piemēram, uz elektroskūtera skrūvēm).

Saskaņā ar PTAL 28.panta otro daļu, ja patērētāja iegādātā prece neatbilst līguma noteikumiem, tad vispirms patērētājs ir tiesīgs prasīt, lai pārdevējs bez atlīdzības novērs preces neatbilstību līguma noteikumiem vai bez atlīdzības apmaina preci pret tādu, ar kuru būtu nodrošināta atbilstība līguma noteikumiem.

Tad, ja pārdevējs saprātīgā termiņā nav novērsis preces neatbilstību līguma noteikumiem vai nav apmainījis preci pret līguma noteikumiem atbilstošu vai ja minētās darbības veiktas, radot būtiskas neērtības patērētājam, patērētājs ir tiesīgs prasīt pirkuma līguma atcelšanu un naudas atmaksu (PTAL 28.panta piektā daļa).

Komisija norāda – ja motocikls neatbilstu līguma noteikumiem, patērētājam saskaņā ar PTAL 28.panta otro daļu būtu tiesības prasīt novērst defektus vai mainīt motociklu, nevis prasīt naudas atmaksu.

Ņemot vērā Komisijas atzinumu, ka motocikla korodēšanu radījusi nepareiza uzglabāšana un motocikls nav atzīstams par līguma neatbilstošu preci, Komisija noraida patērētāja prasību.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija, pamatojoties uz PTAL 17.panta pirmās daļas 1.punktu, 26.³ panta pirmo daļu, 26.⁴ panta pirmo un otro daļu, 26.¹¹ panta pirmo daļu, 26.¹² panta pirmo daļu, 28.panta piekto daļu,

nolemj:

noraidīt patērētāja prasību pret sabiedrību par motocikla pirkuma līguma atcelšanu un naudas atmaksu.

Saskaņā ar PTAL 26.¹² panta piekto daļu Komisijas lēmumam ir ieteikuma raksturs, un tas nav apstrīdams vai pārsūdzams.

Komisijas priekšsēdētāja

M.Vētra